

Oplegger bij beantwoording vragen comm. SKK 17 september 2020

Onderwerp: Ontwerp KRW-maatregelen en –doelen ten behoeve van het opnemen ervan in het 3^e ontwerp stroomgebiedbeheerplan Rijn

Inleiding

Het bestuursvoorstel over de ontwerp KRW-maatregelen en -doelen maakt onderdeel uit van het planproces om te komen tot het programma Gezond Water 2022-2027. Bij de behandeling van het voorstel in de commissie SKK zijn veel vragen gerezen ten aanzien van het proces en de inhoud. Daarom is, naast de toegezegde beantwoording van de vragen, deze oplegger opgesteld om een aantal gemaakte keuzes, mogelijke onduidelijkheden rond het proces en zorgpunten nog extra te verduidelijken c.q. weg te nemen. Onderaan deze oplegger is in ditzelfde document de beantwoording van de vragen opgenomen.

Er wordt gevraagd een besluit te nemen om input te kunnen leveren aan Rijk en provincies

In het voorliggende besluit vraagt het college of het algemeen bestuur ermee instemt dat de omschreven ontwerp KRW-maatregelen en ontwerp KRW-doelen worden aangeleverd aan het Rijk en provincies ten behoeve van de daar in voorbereiding zijnde ontwerp plannen. Er wordt nu dus nog geen definitieve uitspraak gevraagd om met deze KRW-maatregelen en -doelen in te stemmen. Die vraag wordt na de inspraak voorgelegd aan het algemeen bestuur, in december 2021.

De reden dat we dit nu wel al in deze fase aan het algemeen bestuur voorleggen is omdat we u willen meenemen in wat we in deze ontwerp fase gaan aanleveren bij Rijk en provincies, om zo vooraf te peilen of dit qua richting een gedragen pakket is.

Harde provinciale en landelijke deadlines maken dat we KRW besluitvorming moeten lostrekken van de rest

De KRW-doelen en –maatregelen maken onderdeel uit van plannen van Rijk en provincies. Hier zitten landelijke deadlines aan. Hierdoor kunnen we niet wachten totdat we onze eigen ambities samen met de gebiedspartijen hebben neergezet in de doelen overig water en een daar bijbehorend maatregelenpakket. Dit proces willen we zorgvuldig en niet te gehaast doorlopen. Daarnaast wordt over de ambitie in het overig water pas de definitieve keus gemaakt in de besluitvorming rondom de Voorjaarsnota 2021. Dan zouden we veel te laat zijn voor de deadlines van de KRW.

Na de besluitvorming over de KRW komen we nog minimaal 3x bij u terug

Met de besluitvorming over het aanleveren van de ontwerp KRW maatregelen en doelen binnen gezond water leggen we een deel van de maatregelen en middelen voor het nieuwe programma in ontwerp vast. In december 2020 komen we terug bij het algemeen bestuur om de doelen overig water voor te leggen en een bijbehorend maatregelenpakket. Van dit maatregelenpakket kunnen we voor een deel de middelen al vastleggen tot aan de hoogte van de uitgaven in de huidige begroting. We doen dit in december omdat de doelen overig water opgenomen moeten worden in het waterprogramma van de provincies. Ook deze doelen zijn dus onderdeel van plannen van derden en hebben een deadline. Bij de bespreking in december kijken we ook vooruit naar de ambities en afwegingen die gemaakt moeten worden in het kader van de Voorjaarsnota 2021, want een hogere ambitie zal meer middelen vragen.

Op een rij gezet, komen we op de volgende momenten bij u terug.

	Step 1		Step 2		Step 3		Step 4
spoor: TIJD	AB oktober 2020		AB december 2020		AB juni 2021		AB december 2021
spoor: INHOUD	Ontwerp KRW-doelen + Ontwerp KRW-maatregelen	+	Doelen overig water + Minimum pakket maatregelen overig water	+	Voorjaarsnota: Ambitiepakketten Gezond Water (bovenop KRW en minimum overig water)	=	Programma Gezond Water 2022-2027 met daarin: 1. Definitieve KRW-maatregelen 2. Minimum pakket overig water 3. Gekozen ambitiepakket
spoor: €	expl. max 0,9 mln/jaar invest. 1,8 mln		Aanvullen uitgaven tot max. huidige begroting		Extra middelen t.o.v. huidige begroting		Begroting 2022 (= middelen uit stappen 1 + 2 + 3)

Voor de KRW-opgave rapporteren we over de grote waterlichamen die vele functies bedienen

Een veel gestelde vraag is waarom het KRW-maatregelenpakket zo klein is. Waarom gaan we niet nog meer doen aan de verbetering van de waterkwaliteit in deze waterlichamen? De KRW-waterlichamen zijn de grote wateren in ons gebied. Deze waterlichamen zijn veelal onderdeel van het boezemstelsel, hebben meerdere functies en dienen vele belangen (regionale waterkering, scheepvaartroute, historische jaagpaden/stadskernen, water aan- en afvoer). Deze functies stellen hun eigen eisen aan de diepte en vorm van de watergang en haar oevers. Dit maakt het lastig om in deze wateren de plantengroei en de bijbehorende ecologie te verbeteren met behoud van die functies. We willen immers ook goede oevers die beschermen tegen wateroverlast, we willen de scheepvaart niet beperken of historische jaagpaden of beeldbepalende bomenrijen niet verwijderen.

Foto: De Oude Rijn is een voorbeeld van een waterlichaam dat vele functies heeft.

Foto: Binnenstad Utrecht is een voorbeeld waar het niet overal mogelijk is om natuurlijke oevers te creëren.

De standaard KRW-doelen met een EKR-score van 0,6 die we voorheen hanteerden gingen uit van de standaard typen KRW-water waarin de mogelijkheid is om te komen tot een groot areaal van water- en oeverplanten in deze wateren. Dit blijkt in veel van onze waterlichamen niet realiseerbaar vanwege de vele functies die de waterlichamen hebben. Dit is de reden om nu, volgens de KRW-afspraken en -methodiek, onze doelen af te stemmen op de mogelijkheden die er zijn. Dit is geen verlaging van de ambitie op waterkwaliteit van het waterschap, maar gaat uit van wat er maximaal mogelijk is in de waterlichamen. En dit maximale willen we dan ook bereiken.

Daarnaast zetten we in op het overig water, waar met minder ingrijpende maatregelen en dus lagere kosten meer natuurwaarde gerealiseerd kan worden. Dit is uiteindelijk ook in het belang van de waterkwaliteit in onze KRW-waterlichamen die de verbinding vormen tussen dit overig water. Voor vismigratie is dit eigenlijk al goed zichtbaar. Op vlak van vis scoren we in onze waterlichamen over het algemeen heel goed. Vispassages blijken hier, ondanks dat ze vaak niet in de waterlichamen liggen, een effectieve maatregel om het achterland te ontsluiten voor vis. Hierdoor kunnen de vissen ook de benodigde ondiepere delen met waterplanten bereiken, en ontstaat er in het hele beheergebied een robuustere visstand, die beter bestand is tegen calamiteiten of klimaatverandering.

We willen niet al onze waterkwaliteitsmaatregelen in het 'keurslijf' van de KRW

In de KRW geldt een grote verantwoordings- en dus grote monitoring- en rapportageplicht. Hoewel de KRW geldt voor al het water in ons beheergebied, is in de KRW systematiek vastgelegd dat we alleen over de grote waterlichamen in ons beheergebied rapporteren. Vanuit deze zelfde KRW systematiek, maar ook de eigen ambitie wordt een goede kwaliteit van al het water in ons beheergebied nagestreefd, en dus ook die in de KRW-waterlichamen. Op die KRW-waterlichamen worden we 'gecontroleerd' en 'afgerekend'. Daarom is onderzocht welke maatregelen effectief bijdragen aan verbetering van deze waterlichamen. Alleen deze zijn en moeten opgenomen worden in het KRW-maatregelenpakket.

De overige maatregelen, die minstens zo belangrijk zijn om de kwaliteit in de overige 95% te verbeteren, landen in de ambitie Gezond water (en dus niet in het KRW-pakket). Dit is een bewuste keuze, waarover ook in de commissie SKK van 6 februari jl. uitgebreid is gesproken. De redenatie hierachter is dat alle maatregelen die we vastleggen in de KRW, niet meer flexibel zijn. We ervaren dat het samenwerken met gebiedspartijen beter gaat als we open kunnen staan voor input van die derden en nieuwe initiatieven kunnen ondersteunen. Dit wordt moeilijk als alles 'vastgetimmerd' is in een KRW-pakket. En volgens de KRW-systematiek hoeft dit ook niet.

Beantwoording vragen commissie SKK 17 september

Onderwerp: Ontwerp KRW-maatregelen en –doelen ten behoeve van het opnemen ervan in het 3^e ontwerp stroomgebiedbeheerplan Rijn

Vanwege de grote hoeveelheid vragen die zijn gesteld is voor de inzichtelijkheid de keuze gemaakt om de vragen en bijbehorende antwoorden per thema bijeen te zetten. Lange vragen zijn samengevat en vragen van eenzelfde strekking zijn samengevoegd.

1. Vragen m.b.t. de KRW-doelen

1.1 Hoe ambitieus zijn de doelen? Is het een kwestie van achteroverleunen? Is er meer mogelijk?

De doelen zijn afgestemd op wat er maximaal te verbeteren valt in de KRW-waterlichamen zonder verlies van andere functies zoals veiligheid, historische stadgezichten, bomen en recreatiepaden. Het is nog een flinke uitdaging om dit te bereiken. Er is dus zeker geen sprake van achteroverleunen.

Omdat het uitgangspunt is dat we doen wat maximaal mogelijk is zal meer doen geen hogere doelen opleveren. We zetten de overige middelen daarom bewust in het overig water in om ook daar vooruitgang te bereiken, want daar is nog veel te doen en veel mogelijk.

1.2 Hoe hard zijn de KRW-doelen? Wat gebeurt er als we ze niet halen?

De KRW-doelen zijn hard. Als we ze niet behalen, dan moeten we dit uitleggen aan provincie, Rijk, Europa en niet in de laatste plaats aan de maatschappij en onze omgeving. Over de consequenties is bekend dat dit afhangt van de oorzaken waarom de doelen niet bereikt zijn en of je zelf gedaan hebt wat je gezegd hebt te zullen doen. Daarom is de insteek van het KRW-pakket dat we doen wat maximaal haalbaar is en dat we dit ook daadwerkelijk gaan uitvoeren.

1.3 Wat zijn de juridische risico's als we de doelen niet halen omdat derden niet willen meewerken?

We zetten ons ervoor in om te zorgen dat de doelen gehaald worden (zie hiervoor ook antwoord op vraag 3.1). Mocht het uiteindelijk toch niet gelukt zijn dan is, juridisch vanuit de KRW gezien, het ontbreken van draagvlak voor maatregelen bij gebiedspartijen ondanks bijvoorbeeld stimuleringsregelingen en subsidies een 'geldige reden'. Een waterschap kan alleen afgerekend worden op de acties waar zij zelf voor aan de lat staat. Ook als na uitvoering van deze maatregelen het effect van deze maatregelen onvoldoende blijken te zijn om de doelen te bereiken, dan is dit voor de KRW een 'geldige' reden. Dit betekent niet dat we gaan achterover gaan leunen omdat het ons toch niet aangerekend zal worden. We zetten ons ervoor in om te zorgen dat we de gebiedspartijen mee krijgen omdat we de waterkwaliteit in ons beheergebied belangrijk vinden.

1.4 De doelen zijn opgesteld met de huidige kennis en inzichten. Ook is duidelijk dat we nog niet alles weten. Hier lopen ook nog onderzoeken naar. Is er een onzekerheidsmarge opgenomen in de doelen zodat, als dingen tegenvallen we alsnog de doelen halen?

Nee, er is geen onzekerheidsmarge opgenomen in de doelen. Voor het berekenen van de hoogte van de doelen (EKR-scores) zijn de daarvoor geldende handreikingen, landelijke instrumenten en ons eigen gebiedskennis gebruikt. In deze berekeningen is gebruik gemaakt van ingeschatte maatregel-effect relaties op basis van de huidige wetenschappelijke kennis en de daarvoor beschikbare 'tools' die specifiek hiervoor zijn ontwikkeld. In deze berekeningen zitten onzekerheden die zowel een overschatting als een onderschatting van het effect kunnen geven. De doelen zijn echter niet met een

onzekerheidsmarge vastgesteld en zeker niet lager dan berekend om de kans te vergroten om de doelen te behalen.

1.5 De actualisatie van de doelen leidt tot een drastische doelverlaging.

Er is geen sprake van een 'drastische doelverlaging'. De Europese en landelijke lijn, en dus ook de lijn van ons waterschap, is dat de KRW-doelen voor 2027 alleen op technische gronden op basis van huidige kennis en inzichten mogen worden bijgesteld en dat er geen sprake mag zijn van doelverlaging doordat maatregelen die genomen kunnen worden, niet genomen worden omdat ze bijvoorbeeld te duur zijn. Deze actualisatie van de doelen verloopt geheel conform de Europese KRW-regelgeving en hierop worden we ook door het Rijk gecontroleerd.

1.6 Doelen moeten toch een vertaling zijn van je eigen ambitie en niet een resultante van huidige situatie plus het effect van maatregelen?

Volgens de KRW-methodiek worden de doelen bepaald door de som van de huidige situatie en het beoogde effect van de te nemen maatregelen. De KRW-doelen zijn conform deze werkwijze en met de daarvoor beschikbare handreikingen opgesteld.

1.7 Hoe komt het college tot de inschatting van de verwachte waterkwaliteitsverbetering? We missen de analyse, overzicht en onderbouwing per waterlichaam.

De KRW-doelen zijn conform de KRW-methodiek en daarvoor opgestelde handreikingen opgesteld. Het inschatten van de maatregel-effect relaties is gebaseerd op de huidige wetenschappelijke kennis en de daarvoor beschikbare 'tools' die specifiek hiervoor zijn ontwikkeld. De doelen en afwegingen die gemaakt zijn, zijn resultaat van twee jaar intensief analyseren en berekenen. Dit is een technisch zeer inhoudelijk en complex proces. Het college vertrouwt erop dat dit door de experts zorgvuldig is uitgevoerd. Wanneer u behoefte heeft aan nadere uitleg hierbij nodigen wij u van harte uit om samen met een van onze experts dit proces voor een waterlichaam door te lopen.

1.8 We gebruiken nu een andere methodiek om tot de doelen te komen dan voorheen. Hebben we dan twee planperiodes de verkeerde doelen gesteld? Of zijn we op zoek naar een manier om de lat naar beneden bij te stellen omdat we anders de doelen niet gaan halen?

In de voorgaande twee periodes zijn we uitgegaan van 'standaard' doelen die niet afgestemd waren op de functies en typen waterlichaam. Er was toen onvoldoende kennis over maatregel-effect relaties en het functioneren van ons huidig watersysteem om goed onderbouwd af te wijken van de 'standaard' doelen. Nu is voor het eerst daadwerkelijk geanalyseerd wat maximaal mogelijk is in waterlichamen en hierop zijn voor het eerst de doelen afgestemd. Alle waterbeheerders hebben voor de komende periode deze actualisatieslag gemaakt.

1.9 Heeft de actualisatie van de doelen ergens geleid tot verhoging van de doelen? Of alleen tot verlaging?

Er is landelijk afgesproken dat een EKR-score van 0,6 administratief richting Europa het hoogste doel is dat bereikt kan worden. Omdat HDSR de vorige planperiode overal de 'standaard'-doelen van 0,6 hanteerde heeft er nu dus enkel technische doelaanpassing naar beneden plaatsgevonden. In de praktijk zien we dat enkele waterlichamen al op enkele maatlaten reeds hoger scoren dan 0,6. Dit is echter niet in beeld gebracht gezien de landelijke afspraak dat we geen hogere doelen dan 0,6 aanleveren. Maar hoger scoren dan het doel mag uiteraard altijd.

1.10 Is de voorgestelde actualisatie van de doelen KRW-proof en juridisch houdbaar?

Bij de berekening van de KRW-doelen zijn de daarvoor geldende handreikingen en landelijke instrumenten gevolgd. De systematiek is dus juridisch houdbaar voor de KRW. Hierop worden we ook gecontroleerd door provincie en Rijk.

2. Vragen m.b.t. de huidige situatie en resultaten tot nu toe

2.1 We zien dat de scores met name voor waterplanten niet toegenomen zijn de afgelopen jaren. Doen we wel genoeg? Doen we wel de juiste dingen? Hebben onze maatregelen wel effect (gehad)?

Ecologie: Dat er geen resultaten geboekt zijn de afgelopen jaren is echt een verkeerd beeld. HDSR heeft geïnvesteerd in maatregelen waarvan aan het begin van de huidige planperiode bewezen was dat de maatregelen ecologisch effectief zijn. Dit heeft ook geleid tot (lokaal) mooie resultaten, zoals projectmonitoring laat zien en in de teksten wordt benoemd. Vooral de biodiversiteit van de oevers is hierdoor vooruitgegaan, wat zich uit in meer en meer verschillende soorten planten. Dit is echter niet altijd direct zichtbaar in de gemiddelde EKR-scores voor een waterlichaam, die soms kilometers lang is. Ook heeft ecologie tijd nodig, bijvoorbeeld om te reageren op de gerealiseerde emissie reductie. Ten slotte wordt opgemerkt dat ook externe factoren, zoals de opkomst van exoten, warme winters en droge zomers invloed hebben op de waterplanten. Dus zonder onze inspanningen en investering was de toestand wellicht (harder) achteruit gegaan.

Chemie: De meeste chemische getoetste stoffen die de norm overschrijden zijn afkomstig van bronnen waar wij geen invloed op hebben (komen bijvoorbeeld uit de lucht vallen of zijn afkomstig van afspoeling van wegen). Deze kunnen alleen via landelijk of Europees beleid aangepakt kunnen worden. Ook veel chemische stoffen zijn zo persistent dat ze de norm blijven overschrijden ondanks dat alle mogelijke (beleids)maatregelen zijn getroffen. Onder deze laatste categorie vallen bijvoorbeeld stoffen als PAK's en kwik.

Verder geldt voor de chemie het principe 'one out, all out'. Dit betekent dat als één stof de norm overschrijdt, een KRW-waterlichaam niet voldoet. Deze methodiek laat veel verbeteringen niet zien, omdat er verbeteringen van 100 stoffen niet zichtbaar zijn als één stof de norm overschrijdt. Een achteruitgang van één stof op een andere locatie die eerst goed scoorde, wordt met deze methodiek wel meteen zichtbaar.

3. Vragen m.b.t. de inzet/afhankelijkheid van derden

3.1 Bij het behalen van de doelen hebben we een afhankelijkheid van de agrarische sector. Dat klinkt spannend, is dat wel de beste manier?

Voor wat we willen bereiken in de KRW-maatregelen in de agrarische sector zijn we er van overtuigd dat de insteek 'samen met' de beste is. We zien dat de huidige maatregelen werken en we merken in het gebiedsproces bereidheid. De sector zelf heeft ook een belang. De agrarische sector is op dit moment in samenwerking met de waterschappen druk bezig de tot nu toe projectmatige aanpak van het DAW te veranderen in een aanpak die zoveel mogelijk agrariërs moet bereiken en motiveren om extra maatregelen te nemen. Het college ondersteunt dit proces. Er worden nu plannen van aanpak opgesteld die waarschijnlijk eind dit jaar door ons college en de regionale LTO-afdelingen en collectieven ondertekend worden. In deze plannen staan afspraken hoe we de komende planperiode het DAW lokaal invulling geven.

We steken bewust de samenwerking op verschillende niveaus in. We maken zowel afspraken met agrarische koepelorganisaties en collectieven, maar we kiezen er ook voor om zoveel mogelijk samen met agrariërs zelf te bespreken hoe ze kunnen helpen bij het oplossen van lokale (overig water) en regionale waterkwaliteits- (KRW-waterlichamen) problemen. We vragen de agrariërs zelf om mee te denken over hoe de waterkwaliteit en ecologie te verbeteren. Zo maken we gebruik van de denkkraft en kennis van de sector zelf.

3.2 Kunnen we meewerken afdwingen? Of kunnen we dwingender opereren? Wat zijn onze mogelijkheden hierin in onze wet- en regelgeving

De insteek zal altijd zijn dat we doen wat we moeten doen om de doelen te behalen en daarin afwegen hoe we dit het beste kunnen bereiken. HDSR heeft beperkt mogelijkheden om gebiedspartijen te dwingen om bovenwettelijke maatregelen te nemen om de waterkwaliteit te verbeteren. Daar waar er mogelijkheden zijn of komen, bijvoorbeeld door de komst van de Omgevingswet, zullen we deze onderzoeken en afwegen of we deze inzetten. Dit valt onder maatregel D1. Optimalisatie wettelijk instrumentarium en bevoegdheden van het waterschap.

3.3 Wat gaan we doen als de derden waar we afhankelijk van zijn niet mee willen werken?

We staan achter de maatregelen en de aanpak van 'samen met' die we nu kiezen. We hebben er vertrouwen in dat we verder komen door samenwerken en faciliteren dan met afdwingen. We streven ernaar zoveel mogelijk afspraken die we in het gebiedsproces maken vast te leggen, zodat we partijen ook op hun inspanningen kunnen aanspreken. Middels monitoring houden we de voortgang in doelbereik in de gaten. Als het nodig is, wegen we af of de maatregelen aangepast moeten worden.

4. Vragen m.b.t. de maatregelen

4.1 Waarom komen de maatregelen aanleg natuurvriendelijke oevers en uitvoeren van baggerwerkzaamheden niet terug in dit pakket?

Het optimaliseren van baggerwerkzaamheden t.b.v. de ecologie valt in de huidige KRW-periode onder de KRW-maatregel 'integraal beheerprogramma'. In de nieuwe KRW-periode valt deze onder de maatregel 'ecologisch waterbeheer'. Deze maatregel blijft dus in het KRW-maatregelenpakket 2022-2027. Waarom natuurvriendelijke oevers niet terugkomen is uitgelegd op pagina 14 van het KRW-maatregelenplan. Daarin is ook vermeld dat het wél opnemen van deze maatregel niet leidt tot hogere KRW-scores.

4.2 Een deel van de genoemde maatregelen zijn onderzoeken. Wat dragen deze maatregelen bij aan de verbetering van de waterkwaliteit? Is er een beeld tot welke vervolginvesteringen deze onderzoeksmaatregelen gaan leiden?

De onderzoeksmaatregelen zijn opgesteld om zicht te krijgen op oplossingen voor problemen die in de watersysteemanalyses aan het licht gekomen zijn. Het is nadrukkelijk de bedoeling dat, zodra we oplossingen of nieuwe innovatieve manieren vinden, we niet gaan zitten wachten tot een nieuwe planperiode voordat we in actie komen. Zoals ook vermeld in het bestuursvoorstel (pagina 5) leiden mogelijk de maatregelen A2 (onderzoek emissiereductie RWZI's) en B3 (onderzoek vispasseerbaarheid Rijks-regio kunstwerken) tot aanvullende investeringsmaatregelen. Resultaten van de andere onderzoeksmaatregelen zullen direct meegenomen worden in bijvoorbeeld verbetering van de reguliere werkwijzen, aanscherpen van bestekken voor aannemers of leggers/keur of kunnen worden opgepakt onder één van de andere maatregelen.

Voor maatregel A2 geldt dat eventuele maatregelen aan de zuiveringen bij voorkeur worden meegenomen wanneer er onderhoud aan de betreffende zuiveringen wordt uitgevoerd. Maar dit hangt uiteraard af van de aard, complexiteit en benodigde financiën voor de maatregel.

Voor maatregel B3 is het de vraag of er een noodzaak is tot het nemen van investeringsmaatregelen. Wanneer er een noodzaak blijkt, dan zal dit nader uitgewerkt worden in samenwerking met Rijkswaterstaat als beheerder van de kunstwerken.

Aan de toezegging voor het beter communiceren over de resultaten van de monitoring naar het algemeen bestuur voegen we toe dat we ook gaan kijken naar de mogelijkheden voor een uitgebreidere terugkoppeling over de activiteiten in het programma Gezond Water dan nu wordt opgenomen in het jaarverslag.

4.3 Het beter afstemmen van het beheer en onderhoud op de ecologie vraagt een cultuuromslag. Waarom is dit in de afgelopen periode nog niet gelukt en hoe gaan we zorgen dat dit de komende periode wel lukt?

Sinds de oprichting van het eerste waterschap in 1255, is ingebakken dat wateroverlast voorkomen moet worden. Dit betekent dat watergangen zo snel mogelijk water moeten kunnen afvoeren en dat een teveel aan waterplanten gemaaid moet worden. Waterkwaliteit als een gelijkwaardig principe beschouwen kost tijd en er is kennis en aandacht voor ecologie nodig om dit te realiseren.

Wat we in de komende periode anders gaan doen is extra capaciteit erop inzetten (2 extra fte). Insteek wordt niet meer om waterkwaliteit 'erbij te doen' maar we beschouwen het als volwaardige taak en opdracht. Daarnaast geven we de rol van 'praktijkecoloog' (een succesfactor uit de huidige periode) definitief een vaste plek in het waterbeheer. De praktijkecoloog legt actief de verbinding legt tussen binnen (theorie) en buiten (praktijk).

4.4 Is het mogelijk om aan het optimaliseren van het eigen instrumentarium (thema D) toe te voegen, dat we óók alert blijven of het landelijk en Europees instrumentarium verbeterd kan worden?

Binnen Rijn-west wordt de verbetering van bovenregionale samenwerking op gebied van wet- en regelgeving reeds opgepakt. Ook ligt met name in Rijn-west de mogelijkheid om invloed uit te oefenen op landelijk beleid (samen sta je sterker). Ook in Unieverband wordt via het Landelijk Overleg Water en de Bestuurlijke Watertafels op de thema's Landbouw, Opkomende stoffen en de Brede tafel hier aandacht voor gevraagd. Op de tafel Opkomende stoffen worden bijvoorbeeld afspraken gemaakt over de aanpak van PFAS en indirecte lozingen via de riolering van Zeer Zorgwekkende Stoffen. We zullen dit aspect toevoegen aan de omschrijving van de maatregel.

4.5 Waarom richten we ons niet specifiek op het verbeteren van waterinsecten en andere organismen, maar alleen op het op orde brengen van de randvoorwaarden (we bouwen huizen maar weten niet of deze bewoond gaan worden)?

Uit onderzoek weten we dat door het op orde brengen van randvoorwaarden (met name voldoende en de juiste variatie aan waterplanten) de macrofauna beter gaat scoren. Oftewel: het is bewezen dat als we mooie huizen bouwen, die bewoond gaan worden. En we weten dat het ontbreken van de juiste randvoorwaarden (huizen) op dit moment voor macrofauna het grootste knelpunt is.

We monitoren de macrofauna in ons gebied 1x per 6 jaar, conform de KRW richtlijnen. Dit geeft voor ons eigen beheergebied een beeld van wat de situatie is. Door de beweeglijkheid van macrofauna blijft het lastig om ontwikkeling in de macrofauna (statistisch) te onderbouwen. Ook bij (veel) meer kostbare metingen.

4.6 Wordt er bij de onderzoeken voor emissiereductie bij RWZI's ook gekeken naar het verwijderen van medicijnresten?

Er gebeurt momenteel veel op gebied van medicijnresten bij ons waterschap. Er gaat al een onderzoek starten of het verwijderen van medicijnresten op andere zuiveringen zinvol is.

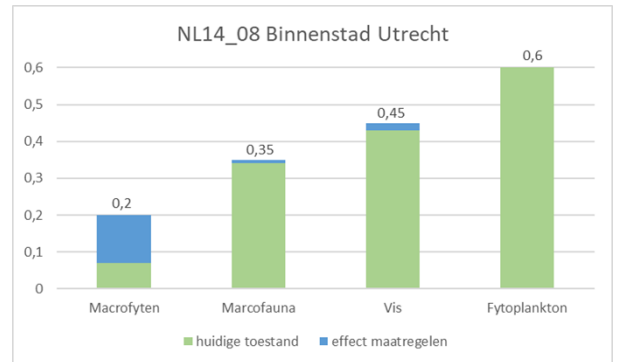
5. Overige vragen

5.1 Waarom zijn er zoveel meer meetpunten in het stedelijk gebied?

In het kader van 'schoon water in de stad' monitoren we samen met de gemeenten in het stedelijk gebied d.m.v. ecoscans (ca 300 locaties). Deze ecoscans zijn aanvullend op de 'normale' monitoring voor onder andere de KRW om een zo goed mogelijk beeld te krijgen van de waterkwaliteit in het stedelijk gebied.

5.2 Blz. 17 Waterlichaam binnenstad Utrecht heeft nog geen opgave voor vissen. Kunt u dit toelichten?

Binnenstad Utrecht heeft wel een opgave voor vissen (er is meer mogelijk dan de huidige situatie). Zie hiernaast de figuur van bladzijde 34 van het KRW-maatregelenplan waarin dit zichtbaar is. Daarom wordt in dit waterlichaam een knelpunt voor vismigratie aangepakt.

5.3 Nieuwe stoffen vallen nu nog niet binnen de eisen van de KRW (blz 14). De periode loopt nu tot 2027. Wordt hier nog een ontwikkeling verwacht in de komende KRW periode?

Ja, de verwachting is dat er over een paar jaar vanuit Europa enkele stoffen worden toegevoegd aan de KRW-lijst. Onder deze stoffen zitten waarschijnlijk enkele geneesmiddelen. Voor deze nieuwe stoffen geldt dat lidstaten niet voor 2027 aan de norm hoeven te voldoen. Vooruitlopend op deze normstelling voert HDSR een pilot uit op Houten om medicijnresten te verwijderen. Ook wordt onderzocht of het verwijderen van medicijnresten op andere zuiveringen zinvol is. Zie ook recent nieuwsbericht van de Unie van Waterschappen: <https://www.uvw.nl/europese-resolutie-geneesmiddelen-in-het-milieu/>

5.4 De tekst in de Handreiking KRW-doelen schept verwarring of de nutriënten nu wel of niet op orde zijn en of dit wel/niet mag leiden tot doelverlaging. Kan de tekst op dit punt verduidelijkt worden?

Ja, we zullen de tekst verduidelijken

5.5 We zien uit naar het toegezegde Evaluatiekader Keur komend voorjaar en de Beheer- en Onderhoudsvisie voor watergangen. We vragen het college daarin het principe “Ecologisch beheer, tenzij” als uitgangspunt op te nemen.

Het college staat positief ten opzichte van het uitgangspunt “ecologisch beheer, tenzij” en nemen dit mee naar de ambtelijke organisatie.